

Monumentnummer*: 515978

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 30 juli 2001
Kadaster deel/nr 82735/160

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Egmond-Binnen Bergen (NH) Noord-Holland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Egmond-Binnen D 88

Omschrijving**

Inleiding

DUINBOERDERIJ "Vogelwater", ook wel "Berwout" genoemd, dateert in oorsprong uit de eerste helft van de 19de eeuw, maar is in 1934 door restauratie-architect C.W. Royaards gerestaureerd in opdracht van het Provinciaal Waterleiding Bedrijf Noord-Holland. De stolpboerderij ligt op het landgoed "Vogelwater" in het duingebied op de grens van Egmond en Castricum.

Omschrijving

Rietgedekte stolpboerderij op vierkante plattegrond waarvan de gevels boven een gepleisterd en zwart/wit geschilderd trasraam zijn opgetrokken in rood/bruine baksteen in halfsteensverband. De boerderij is voorzien van twee stuks schoorstenen die buitendaks uitkomen in het oostelijk en westelijk dakvlak. De westelijke schoorsteen is van of na de laatste renovatie (1934). Alle gevelopeningen m.u.v. de dubbele darsdeuren reiken tot net onder de dakrand. De darsdeuren springen t.o.v. de gevel terug, waardoor een grotere vrije doorgang wordt verkregen. Tegen de noordzijde van de boerderij is (later?) een houten wagenschuur met paardenstal gebouwd onder zadeldak met boeiborden en in de top een makelaar. Aan de noordzijde van de schuur een bakgoot op klossen en tussen de boerderij en de schuur een zakgoot. In de voorgevel (O) van links naar rechts een eikehouten opgeklampte deur onder vierruits bovenlicht met rechts daarvan twee negenruits schuifvensters met luiken en een kleiner negenruitsvenster van de opkamer waaronder een keldervenster. In het verlengde van de oostgevel de voorgevel van de voormalige paardenstal, opgebouwd uit houten rabatdelen en een fors boeibord langs de topgevel. Op de begane grond bevindt zich een venster met roeden en in de topgevel een klein half rond venster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De rechter zijde (N) van de boerderij wordt nagenoeg volledig aan het zicht onttrokken door de langsgevel van de schuur welke eveneens is opgebouwd uit houten rabatdelen. Deze langsgevel bezit van links naar rechts een opgeklampte deur, een staand zesruitsvenster en een dubbel deurstel met glasroeden. De achterzijde van de boerderij (W) toont links de puntgevel van de voormalige wagenschuur die op de begane grond een opgeklampte deur en in de topgevel een hooiluik bevat. In de gevel van de boerderij bevinden zich links de verhoogde houten darsdeuren en ongeveer in het midden van de gevel een negenruitsschuifvenster. Rechts daarvan een opgeklampte eikehouten staldeur met klein vierruits bovenlicht. In de linker zijgevel (Z) van de boerderij zes vierkante stalvensters met houten kozijnen.

In het interieur zijn diverse 19de-eeuwse onderdelen uit de bouwtijd bewaard gebleven, zoals de oorspronkelijke plattegrondindeling met aan de noordzijde de darsvloer, aan de zuidzijde de koegang, in het midden, in het vierkant, de hooiberg, en de opkamer met daaronder de kelder op de noordoost hoek van de boerderij. Achter de voorgevel liggen naast elkaar drie afgetimmerde woon- en slaapvertrekken met bedsteden- en kastenwanden, waar onder meer op een kastdeur een (origineel ?) Lodewijk XVI-motief zichtbaar is.

Waardering

De stolpboerderij Vogelwater, ook wel Berwout genoemd, is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een zowel uit- als inwendig grotendeels gaaf bewaarde vroeg 19de-eeuwse duinboerderij. De boerderij is tevens exemplarisch voor de restauratie-opvattingen van de architect C.W. Royaards die met name in landelijke bouwkunst was gespecialiseerd. De boerderij heeft situationele waarde vanwege de met de oorspronkelijke functie samenhangende ligging in het voormalige duinontginningsgebied.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)